

Docentenhandleiding:

BONtracé; Bijscholing Oogheelkunde Nederland, les avond 5

Versie: 20180905

Geschreven door Wim van Damme (klinisch fysicus), bijgesteld door Helen Palinckx (HRD-adviseur)

Docent: Een ervaren medewerker van de afdeling Informatie en Advies, ergotherapeut en/of orthoptist (geen klinisch fysicus).

Materiaal:

- Folder Visio over bejegening
- Simulatiebrillen
- Blinddoeken (neemt Joost Rigter mee)
- PP met 1 dia met het programma
- PP over begeleiding door Visio
- PP over functiebeperkingen bij slechtheid
- Materiaal voor ervaringsopdracht (beschuitjes, smeerboter, hagelslag, appeltjes, e.e.a naar eigen fantasie)

Onderwerpen:

- Kennismaking en inleiding (15 minuten)
- Revalidatie voor cliënten met een visuele beperking (30 minuten)
- Ervaringsopdracht (1 uur)
- Pauze (30 minuten)
- Workshop door ervaringsdeskundige (1 uur)
- Afsluiting (15 minuten)

Onderdeel: kennismaking en inleiding (door docent Visio)

Tijd:	(15 minuten) Tijden zijn afhankelijk van starttijd cursus!
Beginsituatie:	<p>Cursisten hebben 4 cursusavonden gevolgd met als inhoud:</p> <ul style="list-style-type: none">• Volwassenen met visusdaling• Volwassenen met rode/ pijnlijke ogen• Volwassenen na operatie/ trauma/ met vlekken en flitsen• Kinderen met oogproblemen en volwassenen en kinderen met neurologische aandoeningen <p>Deze cursus is opgezet voor medewerkers van oogheekundige afdelingen in Nederland die in diverse functies werken. Overeenkomst is dat iedereen dagelijks te maken heeft met oogheekundige patiënten, of per telefoon, via mail, aan de balie of in de spreekkamer. De medische achtergrond van je medecursisten varieert van niet tot veel. Sommige medewerkers zijn verpleegkundigen of doktersassistenten, anderen hebben een administratieve achtergrond.</p> <p>Met deze verschillen in beginsituatie zal tijdens deze cursus waar mogelijk rekening moeten worden gehouden.</p>
Doel:	<ul style="list-style-type: none">• De cursisten maken kennis met de docent (Visio medewerker) en ervaringsdeskundige (Joost Richter). Het voorstellen van Joost gaat volgens afspraak (zie bijlage)! Docent introduceert Joost Richter als ervaringsdeskundige, maar vertelt nog niet dat hij ernstig slechtziend is (dat doet Joost liever zelf voor het verrassingseffect).• De cursisten weten wat ze van de les avond kunnen verwachten (toelichting op de voorbereidingsopdracht)
Materiaal nodig voor presentatie:	Reader Vorbereidingsopdrachten (casussen) van de cursisten – worden door de deelnemers meegenomen naar de trainingsavond.
Lesmateriaal/ methode:	Geen
Werkwijze:	<p>Docent stelt zich voor.</p> <p>Docent geeft info over de opzet van de trainingsavond. Benadrukt dat het een actieve avond wordt en dat de deelnemers ook zelf veel aan de slag gaan.</p> <p>Docent introduceert Joost Richter als ervaringsdeskundige, maar vertelt nog niet dat hij ernstig slechtziend is (dat doet Joost liever zelf voor het verrassingseffect).</p>

Onderdeel: "Begeleiding bij slechtziendheid" (door docent Visio)

Tijd:	(30 minuten) Tijden zijn afhankelijk van starttijd cursus!
Beginsituatie:	Zie kennismaking en inleiding: Met de verschillen in beginsituatie zal tijdens deze cursus waar mogelijk rekening moeten worden gehouden!
Doel:	We maken hier het verschil tussen blindheid (zoals bij Joost gedemonstreerd wordt met blinddoeken) en slechtziendheid (waar je nog wel iets ziet). Informatie over hoe revalidatie globaal is opgezet, welke professionals werken er (multidisciplinair) en wat zijn hun werkzaamheden. Uitleg over verwijstraject, evt NOG richtlijnen noemen Uitleg over functies en de relatie met participatie en aandoeningen. Voorbeelden van functiebeperkingen bij de "grote drie" en hoe functiebeperkingen kunnen leiden tot kenmerkend gedrag. Informatie over bejegening van mensen met een visuele beperking.
Materiaal nodig voor presentatie:	Powerpoint "begeleiding bij slechtziendheid" Powerpoint "functiebeperkingen bij slechtziende mensen" Visio Folder "bejegening van mensen met een visuele beperking"
Lesmateriaal/methode:	Bijlage 1: Reader blz.14 en 15 Presentatie – door docent
Werkwijze:	Deelnemers uitnodigen om vragen te stellen.
Bijzonderheden:	Revalidatie vindt veelal thuis plaatst –

Onderdeel: Ervaringsopdracht (door docent Visio)

Tijd:	(60 minuten) Tijden zijn afhankelijk van starttijd cursus!
Beginsituatie:	Zie kennismaking en inleiding: Met de verschillen in beginsituatie zal tijdens deze cursus waar mogelijk rekening moeten worden gehouden!
Doel:	De cursisten ervaren het hebben van een visuele beperking en zijn zich bewust van de persoonlijke factoren die van invloed zijn op de revalidatie.
Materiaal nodig voor presentatie:	Simulatiebrillen Shades Casuïstiek Materiaal voor ervaringsoefening bijvoorbeeld beschuitje smeren, appeltje schillen, water inschenken, route lopen met stok. Nodig zijn beschuiten, boter, hagelslag in enkele soorten/kleuren/smaken, messen, appeltjes, schilmesje, pakken sap, glazen, tafelkleedjes met een druk patroon, keukenrol om de troep op te ruimen, div taststokken, herkenningstokken. E.e.a. naar eigen fantasie en ervaring in te delen.
Lesmateriaal/methode:	
Werkwijze:	Ervaringsopdracht: de oefeningen met de ervaringsbrillen moeten wel gestructureerd en concreet zijn, met duidelijke opdrachten (iets wat onze medewerkers Informatie & Advies veel vaker doen). Er kan in duo's worden gewerkt waarbij één deelnemer observeert of voor de veiligheid zorgt. Er kunnen meerdere duo's aan één tafel gaan zitten. Laat de deelnemers zoveel mogelijk zelf doen en zorg expres voor moeilijke omstandigheden, dus zeg niet waar alles op tafel staat en wat er precies staat; zet pakken hagelslag expres ondersteboven neer, kies sterk gelijkende verpakkingen, leg rode appels in een rood bakje, dek de helft van de tafel met een druk kleedje voor extra verwarring etc. etc. Opdracht kan zijn: smeer een beschuitje en eet het op. Vraag wat voor smaak het is. Opdracht kan zijn: loop met bril+stok naar het toilet en was daar je handen en kom dan terug. E.e.a. naar eigen fantasie en ervaring in te delen.
Bijzonderheden:	Let op dat deelnemers niet té melig worden en vraag af en toe bij de groepjes om hun ervaringen.

Pauze (30 minuten)

Na de pauze wordt Joost geïntroduceerd door docent Visio op onderstaande wijze:

Voorstellen Joost Rigter:

Joost Rigter wordt naar voren gevraagd. Maar wie is Joost Rigter?

De docent Visio stelt Joost op een ludieke wijze voor aan het publiek.

Hij stelt vragen aan het publiek om erachter te komen wat hun eerste indruk van Joost is. Het publiek mag brutale antwoorden geven, het gaat namelijk om hun eerste indruk.

De volgende vragen worden hierbij gesteld:

1. Wat is Joost zijn thuissituatie? (Denk hierbij aan; Relatie/getrouwd/vrijgezel? Kinderen? Huis/appartement?)
2. Waar gaat Joost op vakantie?
3. Wat zijn Joost zijn hobby's?
4. Welke partij stemt Joost?
5. Wat voor een auto rijdt Joost?

Vervolgens zegt de dagvoorzitter: We gaan het checken bij Joost.

Dan stelt hij de vragen één voor één weer aan Joost, en Joost beantwoordt deze.

De laatste vraag is (zoals hierboven genoemd) 'Wat voor auto rijd je?'

Joost: Ik rijd geen auto

Dagvoorzitter: Waarom niet?

Joost: Ik heb mijn rijbewijs in moeten leveren... (publiek zal hier waarschijnlijk op reageren)

Dagvoorzitter: (Wacht heel even op de reactie van het publiek) Hoezo heb je je rijbewijs in moeten leveren?

Joost: Daarom ben ik hier, ik word blind

De workshop start

Onderdeel: Workshop door ervaringsdeskundige (Joost Rigter)

Tijd:	(60 minuten) Tijden zijn afhankelijk van starttijd cursus!
Beginsituatie:	Zie kennismaking en inleiding: Met de verschillen in beginsituatie zal tijdens deze cursus waar mogelijk rekening moeten worden gehouden!
Doel:	De cursist wordt meegenomen in de wereld van de patiënt die zijn zicht langzaam verliest en zijn leven geheel op zijn kop gezet ziet. Er is ruimte tot het stellen van vragen.
Materiaal nodig voor presentatie:	Blinddoeken (deze worden meegenomen door Joost Rigter)
Lesmateriaal/methode:	Bijlage 1: Reader blz.16 en 17 Joost vertelt zelf over zijn ervaringen en gevoelens en laat de deelnemers ook zelf e.e.a. vertellen.
Werkwijze:	De voorlichting heeft een interactief karakter.
Bijzonderheden:	Houdt er rekening mee dat sommige deelnemers na afloop veel vragen stellen aan Joost.

Onderdeel: Afsluiting (door docent Visio)

Tijd:	(15 minuten) Tijden zijn afhankelijk van starttijd cursus!
Beginsituatie:	Zie kennismaking en inleiding: Met de verschillen in beginsituatie zal tijdens deze cursus waar mogelijk rekening moeten worden gehouden!
Doel:	Afronden avond, korte evaluatie, mogelijkheid tot stellen vragen.
Materiaal nodig voor presentatie:	Geen materiaal
Lesmateriaal/methode:	Geen lesmateriaal
Werkwijze:	Interactief
Bijzonderheden:	